

Notat

MILJØMINISTERIET

Departementet

International Koordination
J.nr. dep-253-00018
Ref.
Den 23. maj 2007

Afrapportering til Folketinget om SB møderne i Bonn den 7.-18. marts 2007

Det 26. embedsmandsmøde i underorganerne (Subsidiary Bodies/SBs) til Klimakonvention og Kyoto-protokollen fandt sted i Bonn den 7.-18. maj 2007. Følgende punkter fremhæves fra mødet:

Fremtidige forpligtelser for Annex 1 lande og den globale dialog

Drøftelser om fremtiden

Forhandlingerne om en fremtidig klimaaf tale for perioden efter 2012 fortsatte i de to spor, der blev opnået enighed om på COP11 i Montreal: 1) den såkaldte artikel 3.9 proces om fremtidige forpligtelser for de industrialiserede lande (Annex 1 lande), der har ratificeret Kyoto-protokollen (I-landene minus USA og Australien) og 2) den bredere globale dialog under Klimakonventionen om et fremtidigt langsigtet klimasamarbejde, hvor alle Parter inklusiv USA og de store udviklingslande deltager. Dialogen giver mulighed for mere uformelle drøftelser af initiativer i kampen mod klimaændringer.

1. Forhandlinger om industrilandenenes fremtidige forpligtelser (artikel 3.9)

Forhandlingerne foregår i en særskilt Ad Hoc Working Group (AWG). Forhandlingerne følger det arbejdsprogram, der blev vedtaget på COP12 i Nairobi, og i henhold hertil skal man i 2007 fokusere på Annex 1 landenes reduktionsforpligtelser samt "*possible indicative ranges for Annex 1 commitments*".

Drøftelserne fokuserede i høj grad på, hvordan den nødvendige fremdrift i forhandlingerne kunne sikres frem mod og på selve COP13 på Bali. Udviklingslandene ønskede særskilt at fremrykke forhandlingerne om Annex 1 landenes *possible ranges* til den ekstraordinære session i Wien ultimo august, mens Annex 1 landene fastholder dette punkt som en integreret del af det samlede resultat på Bali.

EU har som følge af stats- og regeringsledernes udmelding på klima- og energiområdet i marts måned, ingen problemer med konkrete fremskridt i forhandlingerne, mens de øvrige Annex 1 lande ønsker at fastholde forhandlingerne i en analytisk fase for ikke at blive presset ind i konkrete forhandlinger. Det lykkedes derfor ikke på dette møde, at nå til enighed om ranges.

For at facilitere de fortsatte diskussioner og forhandlinger om Annex 1 landenes reduktionspotentialer og sidste ende deres *possible ranges*, vil Klimasekretariatet udfærdige en synteserapport, der samler den tilgængelige information fra både IPCC og Parterne – en rapport der skal danne et fælles grundlag for det videre arbejde. Både i Wien og senere på Bali vil fokus således være på at opnå enighed om et fælles udgangspunkt for Parternes reduktionspotentialer, samt opnå enighed

om *possible ranges*, sandsynligvis i form af et fælles spænd for Annex 1 landene som gruppe.

Det vurderes, at resultaterne af AWG3 var mere konkrete og fremadrettede end på forhånd forventet. Konklusionerne lægger det fornødne pres på de øvrige Annex 1 lande frem mod Bali, og samtidig bliver der sendt et klart signal til udviklingslandene om, at der er behov for globale reduktioner.

2. Global dialog under Konventionen om et fremtidigt langsigtet klimasamarbejde

Der var afsat to dage til den globale dialog. Den første dag var afsat til "det fulde potentiale af teknologi", mens dag to fokuserede på "tilpasning".

Særligt interessant var udmeldingerne på Dialogen fra Sydafrika og Brasilien, vedrørende en mulig opfølgning på dialogen, der slutter med det fjerde møde i august. Som noget helt nyt tilkendegav de to lande vilje til indgå i konkrete diskussioner og forhandlinger om udviklingslandenes post2012 indsats/forpligtelser. Initiativet vil tvinge de øvrige store udviklingslande (især Kina og Indien) til at forholde sig til en mere konkret og forhandlingsorienteret proces inklusiv udviklingslandenes fremtidige bidrag, og samtidig vil det øge presset på industrilandene, for at gøre de nødvendige fremskridt om industrilandenes forpligtelser også.

Udmeldingen fra Brasilien og Syd Afrika er et ambitiøst forsøg på at drive processen fremad forud for forhandlingsmøderne i Wien ultimo august og ved COP13 på Bali, og det vil sikre, at spørgsmålet om videreførelse af den globale dialog bliver et hovedelement på mødet i Wien og en væsentlig del af den samlede rapport for Dialogens fire møder, der er udgangspunktet for forhandlingerne på Bali.

Med de positive udmeldinger på den globale dialog og de konkrete og fremadrettede konklusionerne fra AWG, er der lagt op til en højpolitisk proces frem mod Bali, hvor Annex 1 landene på den ene side bliver afkrævet et klart svar på deres post2012 ambitionsniveau, men hvor (nogle af) udviklingslandene på den anden side også har indset at de på Bali skal levere en meningsfyldt proces for deres indsats efter 2012.

Emner relateret til udviklingslandene

Teknologioverførsel

For at fremme teknologioverførsel blev der i 2001 etableret en ekspertgruppe for teknologioverførsel (Expert Group on Technology Transfer, EGTT). EGTT's mandat udløb sidste år på COP12 i Nairobi, hvor man imidlertid ikke kunne nå til enighed om en forlængelse og evt. udvidelse af mandatet. Det blev derfor besluttet at fortsætte EGTT's oprindelige mandat et år mere og fortsætte drøftelserne i Bonn i år. Uenigheden bunder i, at G77 ønsker en forstærket indsats med mulig etablering af et styrket Technology Transfer and Development Board og en teknologioverførselsfond, mens USA og Canada ønsker EGTT bevaret som det er. I forhandlingerne tales der derfor om "the constituted body". På mødet lykkedes det at blive enige om, hvordan "the constituted body" skal sammensættes, men der var ikke enighed om dens funktion. Drøftelserne fortsætter derfor på COP 13 i Indonesien næste år med udgangspunkt i det udkast til beslutningstekst, som blev behandlet i Bonn, og som fortsat indeholder en række kantede parenteser. Emnet bliver centralt i de fremtidige forhandlinger.

Tilpasningsfonden

Kyoto-protokollens Tilpasningsfond (KPAF) blev etableret på COP 7 i Marrakesh i 2001. Formålet med fonden er at give støtte til konkrete tilpasningsprojekter i udviklingslande, som har ratificeret Kyoto-protokollen. Tilpasningsfonden bliver primært finansieret af en 2% afgift på CDM-kreditter. Der er muligt for fonden at modtage frivillige bidrag.

Tilpasningsfonden forventes at blive et element i forbindelse med forhandlingerne af en Balipakke vedrørende en proces for en fremtidig aftale, og har således stor bevågenhed fra både annex-1 lande og ikke annex-1 lande.

Forhandlingerne har stået på siden COP/MOP1. En af hovedknasterne er valget af hvilken institution, der skal være administrator for fonden. Blandt forhandlingsparterne er der enighed om at gemme forhandlingerne relateret direkte til valget af administrator til sidst, og er derfor udsat til forhandlingerne i Indonesien til december.

På SB 26 blev der opnået enighed om en tekst, der (i) specificere at udviklingslande der er specielt sårbare overfor klimaforandringer kan opnå finansiering fra fonden. (ii) at den institution, der vælges til at administrere fonden skal være ansvarlig for at konvertere de kvoter (CERs) der overføres til Tilpasningsfonden til penge. (iii) at denne konvertering skal foretages således at, der sikres en forudsigelig finansiering af fonden, samt at beløbet der tilgår fonden optimeres. (iv) at den institution der administrere fonden årligt skal rapportere til COP/MOP vedrørende monetiseringen af CERs.

Skovrelaterede emner

Reducering af emissioner fra skovrydning i udviklingslandene

SBSTA skulle arbejde videre med emnet som led i den toårige proces, der blev begyndt på COP11 og overveje mulige anbefalinger til COP13. SBSTA formanden præsenterede sit forslag til et udkast til en beslutningstekst på baggrund af to afholdte workshops samt de fremsendte submissions og forhandlingerne var udelukkende med henblik på at opnå enighed om en beslutningstekst til vedtagelse på COP13. Arbejdet blev ikke afsluttet og vil forsætte på SBSTA27. Der blev enighed om, at landene kan fremsende submissions inden 15. august 2007 om yderligere tiltag under konventionen relateret til reduktion af emissioner fra skovrydning i udviklingslandene, herunder tiltag til at fremme handling.

Implikationerne ved en mulig ændring af grænsen for mindre skovprojekter under CDM

Der var stor modstand mod at hæve grænsen for mindre skovprojekter fra Kina, Indien, Brasilien samt Tuvalu på vegne af de små østater, men øvrige latinamerikanske lande fik presset igennem at SBSTA inviterede til endnu en runde af submissions om erfaringer med implikationer ved en mulig ændring af grænsen for mindre skovprojekter med vægt på sociale, økonomiske og miljømæssige effekter og at emnet på den baggrund drøftes igen på SBSTA27. Det må forventes at det også på SBSTA27 bliver meget vanskeligt at opnå enighed om en hævelse af grænsen.

Øvrige emner

Foranstaltninger for kommende møder

UNFCCC sekretariatet udtrykte sin tak til Polen og Danmark for at tilbyde sig som værter for COP14 i 2008 og COP15 i 2009. Datoerne for COP14 bliver den 1.-12. december 2008 og COP15 i København afholdes den 30. november til den 11. december 2009. Samtidig blev det anbefalet, at IPCC præsentere deres fjerde rapport på højniveau delen på COP13 på Bali i december 2007.

Budget for UNFCCC 2008-2009

Der var lagt op til at en stigning i UNFCCCs kernebudget på 3.3% for 2008-2009. Mens man fra EU, Canada og G77s side kunne støtte denne stigning, kunne Japan, Rusland og USA ikke umiddelbart støtte det fremlagte forslag. Efter lange forhandlinger nåede man til enighed om et budgetudkast, hvor kernebudgettet stiger med 0.99%. Besparelserne er bl.a. fundet ved at udskyde indkøb af nye møbler, samt anvende en del af den carry-over der er fra det nuværende budget 2006-2007 til næste budgetperiode til at dække omkostningerne for det elektroniske arkiveringssystem, som sekretariatet ønsker at anskaffe sig.

Det endelige budget vedtages på COP13.

Drivhusgasser fra international skibs- og luftfart (Bunkers)

Da forhandlinger om dette emne igen blev blokeret, tilbød Norge at afholde en teknisk workshop om emissioner fra international skibs- og luftfart i november 2007.